

Bilaga 1

Linköpings kommun Preliminärt bokslut för 2018

Innehållsförteckning

Preliminärt bokslut 2018 för Linköpings kommun

Linköpings ekonomiska ställning	3
Årets resultat	3
Budgetföljsamhet	4
Investeringar	5
Likvida medel	6
Placeringar för framtida pensioner	6
Nämndernas budgetavvikelser för 2018	7
Nämndernas redovisning av hur 2018 års avvikelser jämfört med budget påverkar internbudget och verksamhet 2019	13
Investeringar och exploateringsverksamhet	15
Skatteintäkter och utjämning	17
Kommunens personal	18
Befolkning	21
Ekonomiska sammanställningar	23
Preliminär resultaträkning för kommunen, bokslut 2018	23
Preliminär driftredovisning nämnder och styrelser, bokslut 2018	24

Linköpings ekonomiska ställning

Linköpings kommun har bra förutsättningar för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Kommunen har låg skattesats, god soliditet och kommunen har externa placeringar för framtida pensionsutbetalningar.

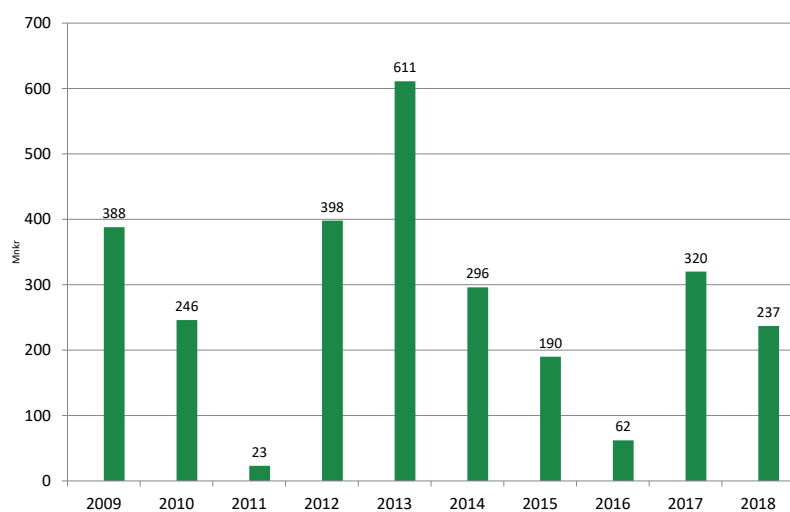
Årets resultat

Kommunens omsättning för 2018 är 10,2 miljarder kronor.

Kommunens resultat är plus 237 mnkr, vilket är en positiv avvikelse mot budget med 236 mnkr. Årets resultat motsvarar 2,3 % av verksamhetens bruttokostnad. År 2004 var senaste gången som kommunen redovisade ett underskott i årsbokslutet. I kommunens resultat redovisas samtliga pensionsåtaganden enligt den så kallade fullkostnadsmodellen (d.v.s. inklusive pensioner intjänade före 1998).

Jämförelsestörande kostnader uppgår till 210 mnkr och intäkter till 218 mnkr vilket innebär att de jämförelsestörande posternas positiva nettopåverkan på resultatet är 8 mnkr.

Bokslutsresultat för åren 2009-2018, belopp mnkr

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen krävs att kommunernas ekonomi ska vara i balans, det vill säga att årets intäkter ska täcka kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande tre åren. Vid avstämningen mot balanskravet räknas inte realiserade vinster och orealiserade förluster med i resultatet.

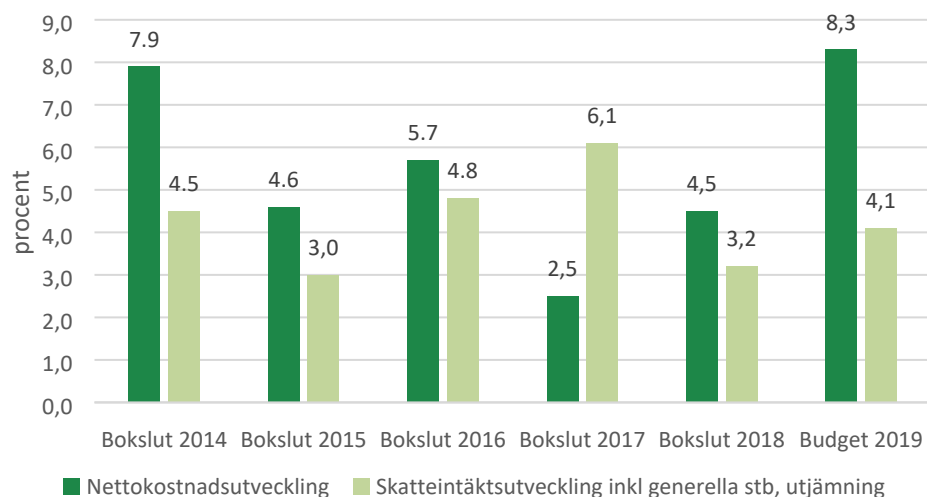
I bokslutet för 2018 har kommunen ett positivt resultat efter balanskravsjusteringar på 229 mnkr och därmed inget balanskravsresultat som behöver återställas. Sedan lagen infördes år 2000 har Linköping inte behövt återställa något negativt balanskravsresultat.

Utveckling av kommunens kostnader och intäkter

För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att det finns en balans mellan intäkter och kostnader. Ett mått på en sådan balans är verksamhetens andel av skatter, generella statsbidrag och då Linköping har ett positivt finansnetto räknas även det med. Nettokostnadernas andel måste vara lägre än 100 % för att resultatet ska kunna bidra till att finansiera de investeringar som överstiger avskrivningarna, för 2018 uppgår andelen till 97,3 %.

Verksamhetens nettokostnader bör inte öka snabbare än den löpande finansieringen d.v.s. skatteintäkter och generella statsbidrag, se diagram nedan.

Utveckling av nettokostnaderna samt skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Låg skattesats

För 2018 är Linköpings skattesats 20,20 vilket är lägst i Östergötland. Skattesatsen är oförändrad 2019. Linköping har även låg skattesats i jämförelse med andra större kommuner. Skattesatsen för invånarna i Linköping är lika som i Helsingborg och lägre än i övriga kommuner även när utdebiteringen till regionen räknas med.

Skattesats för kommun och landsting i några jämförbara kommuner, procent

Kommun	Skattesats kommun 2018	Skattesats region/ landsting 2018	Skattesats totalt 2018
Eskilstuna	22,08	10,77	32,85
Gävle	22,26	11,51	33,77
Helsingborg	20,21	10,69	30,90
Jönköping	21,34	11,26	32,60
Linköping	20,20	10,70	30,90
Lund	21,24	10,69	31,93
Norrköping	21,75	10,70	32,45
Umeå	22,85	11,30	34,15
Uppsala	21,14	11,71	32,85
Västerås	20,36	10,88	31,24
Örebro	21,35	11,55	32,90

Budgetföljsamhet

Kommunens positiva budgetavvikelse uppgår till 236 mnkr i bokslutet. En förutsättning för en ekonomi i balans är en god budgetföljsamhet i nämndernas verksamhet. Nämnderna redovisar en avvikelse med plus 224 mnkr jämfört med budget vilket motsvarar 2,7 % av deras samlade budget vilket är en stor förändring jämfört med oktoberprognosen då överskottet beräknades till 0,8 % (67 mnkr).

I tabellen nedan redovisas bokslut samt prognos för helår 2018 i respektive delårsrapport.

Helårsprognos budgetavvikelse 2018 Belopp mnkr	Bokslut	Prognos oktober	Prognos augusti	Prognos april
Nämnderna exkl. jämförelsestörande poster	224	67	41	-25
Exploateringsverksamheten	18	8	16	13
Resurs- och reservmedel, intern ränta	216	160	141	32
Intäkter enligt uppdrag	-100	-100	-100	0
Pensionsenheten exkl. finans	-84	-72	-72	0
Skatteintäkter, generella statsbidrag	-18	-7	0	7
Finansnetto exkl. jämförelsestörande poster	-19	5	5	1
Budgetavvikelse	236	60	30	28
Årets resultat	237	61	31	29
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	229	54	30	28

Nämndernas avvikelser mot budget kommenteras i ett särskilt avsnitt senare i rapporten.

Överskottet för resurs- och reservmedel uppgår till 225 mnkr och underskottet för internränta till 9 mnkr. Av överskottet avser 57 mnkr kommunstyrelsens resursmedel, 56 mnkr försenad nystartad verksamhet. Resterande överskott om 112 mnkr avser demografi och pris/löneförändringar varav 72 mnkr avser reserv för demografi som i budgeten var 25 mnkr men där äldrenämnden samt barn- och ungdomsnämnden återbetalat medel istället för att använda reserven.

Någon extra utdelning från Linköpings Stadshus AB föreslås inte ske för 2018. Den budgeterade intäkten på 100 mnkr enligt uppdrag redovisas därför som ett underskott.

Prognosen för pensionsskulden per den 31 december innebär ett underskott för pensionsenheten med 84 mnkr. Denna avvikelse består främst av förändrad prognos för ansvarsförbindelsen, det vill säga de pensioner som är intjänade före år 1998.

Budgetavvikelsen för finansnettot bortsett från den jämförelsestörande posten är negativ med 19 mnkr. Denna avvikelse förklaras dels med att faktiskt utfall avseende borgensavgifter samt avgifter för backupgarantier för koncernbolagen har varit lägre än vad som budgeterats, delvis till följd av att borgen för certprogram gäller först från november 2018, dessa intäkter kommer succesivt att öka. Ytterligare förklaring är att nedskrivning har gjorts av de långsiktiga placeringarna. Stora värden har realiserats i portföljen under året, dels i syfte att verka som resultatregulator och dels till följd av den jämförelsestörande posten om 210 mnkr som realiserats för att täcka kostnader för avsättning för banflytt och breddning av landningsbana vid flygplatsen.

Förändringar jämfört med prognosen i delårsrapporten per den 31 oktober

Kommunens positiva budgetavvikelse prognostiserades till 30 mnkr i delårsrapporten per den 31 augusti och till 60 mnkr i oktoberuppföljningen och slutade på 236 mnkr i bokslutet.

Jämfört med prognosen som gjordes i uppföljningen per den 31 oktober har det skett flera förändringar:

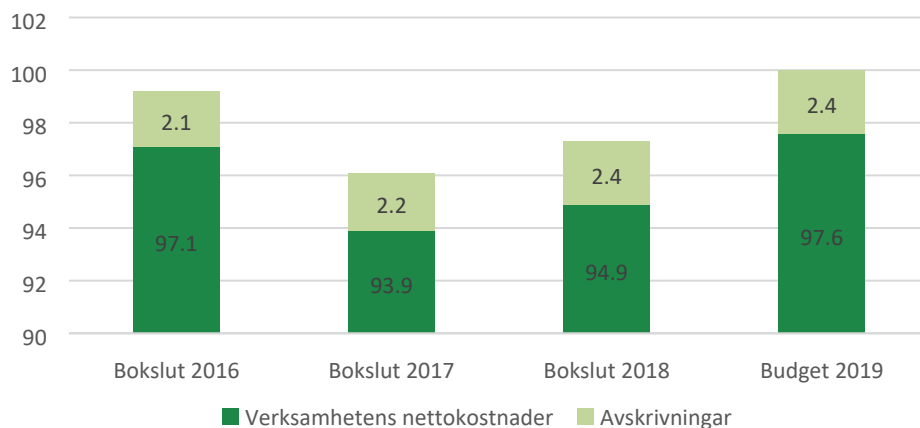
- Nämnderna redovisar en avvikelse med plus 224 mnkr jämfört med budget vilket motsvarar 2,7 % av deras samlade budget vilket är en stor förändring jämfört med oktoberprognosen då överskottet beräknades till 67 mnkr eller 0,8 % av den samlade budgeten. Samtliga nämnder har förbättrat sina resultat, de som tidigare prognostiserade underskott har minskat underskotten och de som tidigare prognostiserade överskott har ökat överskotten. Se kommentarer till respektive nämnd nedan
- Det samlade överskottet för resurs- och reservmedel, intern ränta jämfört med budget uppgår till 216 mnkr vilket är en stor förändring jämfört med oktoberprognosen då överskottet prognostiserades till 160 mnkr. Förändringen avser främst större återbetalningar från nämnderna för demografiska förändringar och nystartad verksamhet som inte kommit igång ännu. Det är främst äldrenämnden som återbetalar mer än tidigare prognoser.

Investeringar

Kommunens nettoinvesteringar för 2018 uppgår till 290 mnkr vilket är 111 mnkr lägre än budget. För kommande år förväntas investeringsvolymerna i kommunen öka. Kommunens investeringar överstiger avskrivningarna med 97 mnkr. Av diagrammet nedan framgår att avskrivningarnas andel av finansieringen i form av skatteintäkter och finansnettot ökar vilket innebär att utrymmet för övriga verksamhetskostnader minskar. Att investeringarna är större än årets avskrivningar innebär att kommunen behöver ett positivt resultat för att kunna finansiera investeringarna med egna medel. Hittills har investeringarna kunnat finansieras med egen likviditet genom positiva resultat. Om kommunen lånar till dessa investeringar finns det en risk att ränta och amorteringar kommer tränga undan övriga verksamhetskostnader.

Avskrivningarna kommer att öka kommande år då pågående projekt d.v.s. sådana investeringar som inte har blivit slutförda och aktiverade som anläggningstillgång per 31 december 2018 uppgår till 584 mnkr vilket motsvarar cirka två års investeringar. Avskrivningar och intern ränta beräknas inte för pågående projekt men när de aktiveras kommer verksamheten att få kostnader för detta. Dessa kostnader ingår i nämndernas budgetramar för driften.

Verksamhetens nettokostnader exkl. avskrivningar och avskrivningarnas andel av skatteintäkter, finansnetto

Likvida medel

Likviditeten uppgick till 56 mnkr den 31 december. Vid årets början uppgick likviditeten också till 56 mnkr. Den dagliga likviditeten varierar dock stort. Den lägre likviditeten under 2017 och 2018 beror främst på att kommunen får betala en avgift när placeringen på bankkontot överstiger 100 mnkr. Kommunens förmåga att fullfölja betalningsförpliktelser som löner hyror och övriga fakturor beror dels av hur mycket bankkontolikviditet som finns att tillgå vid respektive betalningstillfälle samt vilka övriga likviditetsfaciliteter som finns att tillgå. Kommunens betalningsberedskap är fortsatt god och det beror främst på kommunens checkkrediter om 500 mnkr.

Placeringar för framtida pensioner

Kommunen har från år 1997 gjort externa placeringar för att minska framtida pensionsutbetalningarnas påverkan på likviditeten. Marknadsvärdet uppgick 31 december till 1 694 mnkr. Det motsvarade 100 % av pensionsskulden som är intjänad från och med 1998 samt 40 % av den övriga pensionsskulden. Den samlade pensionsskulden uppgår till 3 185 mnkr, varav 2 481 mnkr avser pensioner intjänade före år 1998 och 704 mnkr avser pensioner som är intjänade från och med 1998.

Nämndernas budgetavvikelser för 2018

En förutsättning för en ekonomi i balans är en god budgetföljsamhet i nämndernas verksamhet. Nämndernas nettoavvikelse jämfört med budget är plus 223,8 mnkr vilket motsvarar 2,7 % av deras samlade budget. Utförarnämnden, socialnämnden och valnämnden redovisar underskott.

Budgetavvikelse i bokslut och prognos för helår 2018 i respektive delårsrapport

Belopp mnkr	Bokslut	Prognos oktober	Prognos augusti	Prognos april
Utförarnämnden	-30,1	-42,9	-37,8	-26,6
Socialnämnden	-11,4	-14,4	-11,9	-2,0
Överförmyndarnämnden	4,5	4,2	4,0	0,1
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	8,8	7,4	5,0	0,7
Äldrenämnden	14,1	5,0	5,0	0
Samhällsbyggnadsnämnden	20,0	7,1	7,1	3,1
Omsorgsnämnden	38,5	3,0	0	0
Kommunstyrelsen exkl. jämförelsestörande post	49,5	28,0	13,6	0
Bildningsnämnden	57,8	47,3	34,3	0
Barn- och ungdomsnämnden	68,8	19,9	21,1	0
Övriga nämnder	3,4	1,9	0,1	0,2
Delsumma nämndernas verksamheter	223,8	66,6	40,7	-24,6

Enligt ekonomistyrningsreglerna ska nämnder vars underskott beräknas bli större än 1 % och uppgår till mer än -1 mnkr redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen. Socialnämnden och utförarnämnden prognostiserade så stora negativa budgetavvikelser för 2018 att de i delårsrapporten per den 31 augusti tog fram åtgärdsplaner som dock behövde kompletteras. Socialnämnden har även fått ett medgivande att redovisa underskott med högst 12 mnkr i bokslutet för 2018. När kommunstyrelsen behandlade delårsrapporten per den 31 augusti fick kommundirektören i uppdrag att ta fram kompletterande åtgärdsplaner så att 2019 års internbudget ska vara i balans. Uppdraget redovisades vid kommunstyrelsens sammanträde den 11 december.

Redovisningen av statsbidrag från främst Migrationsverket har under 2017 och 2018 successivt anpassats till gällande rekommendation. Det innebär att de medel som balanserades i bokslut 2017 och som inte förbrukats under 2018 redovisas som ett överskott i 2018 års resultat och är en bidragande orsak till de stora överskotten för några av nämnderna.

Förvaltningarna har senare i rapporten kommenterat hur nämndernas budgetavvikelser påverkar internbudget och verksamhet 2019.

Nedan redovisas korta kommentarer till nämndernas budgetavvikelse i det preliminära bokslutet för 2018. Ytterligare kommentarer till nämndernas resultat finns att läsa i respektive nämnds verksamhetsberättelse som kommer att redovisas för kommunstyrelsen den 16 april och kommunfullmäktige den 23 april.

Kommunfullmäktige (överskott 1,0 mnkr)

Den främsta orsaken till överskottet på 1,0 mnkr är att det på grund av valåret varit lägre kostnader för representation än budgeterat. Även antalet mottagare av kommunens minnesgåvor till anställda och förtroendevalda har varit lägre än normalt vilket medfört lägre kostnader. Både ekonomiutskott och de geografiska utskotten uppvisar överskott i sina respektive verksamheter.

Kommunstyrelsen (överskott 49,5 mnkr exkl. jämförelsestörande post)

Preliminärt resultat för kommunstyrelsen är 49,5 mnkr i överskott inkl. uppdragsfinansierad verksamhet. Till detta kommer en jämförelsestörande kostnad som avser avsättning på 210 mnkr för banflytt och beredning av landningsbana vid flygplatsen enligt beslut i KF den 16 februari 2016 som finansieras med en finansiell intäkt (tillväxt i de långsiktiga placeringarna).

Av överskottet motsvarar 33 mnkr poster som ej finns med i budget 2018 och som inte är kopplade till kommunstyrelsens ordinarie verksamhet. Detta överskott avser 13,3 mnkr i statsbidrag från Delegationen mot segregation, 14,1 mnkr avseende statsbidrag för flyktingar där stor del av beloppet tidigare har varit bokförda på balanskonto men enligt god redovisningssed ska avslutas mot resultaträkningen 2018. I överskottet ingår även fastighetsförsäljningar med 5,6 mnkr.

Resterande överskott på 17,7 mnkr finns inom ett antal verksamheter där de största överskotten återfinns inom kommunikation, näringsliv samt infrastruktur (projekt ostlänken). Underskott uppvisas för verksamhetsområdet kommunstyrelse där kostnader för skuld för Omställningsstöd enligt OPF-KL har gjorts med början 2018, en kostnad som inte finns budgeterad.

Jämfört med prognosen i oktoberuppföljningen har överskottet ökat med 21,5 mnkr varav största delen av avvikelse utgörs av 13,3 mnkr från Delegationen mot segregation samt ytterligare flyktingmedel med 6 mnkr som redovisas i resultatet.

Kommunstyrelsens anställningsmyndighet (överskott 8,8 mnkr)

Det preliminära bokslutet för kommunstyrelsens anställningsmyndighet visar ett överskott med 8,8 mnkr.

Kommunledningsförvaltningen redovisar ett underskott med 1,8 mnkr. Förvaltningen har haft en del vakanser inom olika enheter under året, samtidigt som det funnits kostnader som belastat verksamheterna som det inte funnits någon budget för. Underskottet täcks delvis av överskott inom kommunstyrelsen.

Socialförvaltningen redovisar ett överskott med 0,9 mnkr. Förklaringen är framförallt att det funnits vakanser när personal slutat och att det har tagit viss tid innan ny personal kommit på plats.

Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningens resultat för 2018 visar på ett överskott jämfört med budget på 5,6 mnkr.

Utbildningsförvaltningen redovisar ett överskott med 3,8 mnkr. Överskottet beror på lägre personalkostnader än budgeterat till följd av vakanta tjänster som inte tillsatts, sjukskrivningar och föräldraledigheter som inte ersatts.

Omsorg och äldreomsorgen visar en ekonomi i balans och under året har flera nya medarbetare rekryterats, omorganisation genomförts, och det har påbörjats ett systematiskt processarbete. Även Kultur och fritidsförvaltningens resultat är i nivå med budget.

Vid oktoberuppföljningen bedömdes anställningsmyndigheten redovisa ett överskott 2018 med 7,4 mnkr. Resultatet har därmed förbättrats fram till årsbokslutet med 1,4 mnkr. Förändringen avser till största delen Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen där utfallet på personalkostnader är betydligt lägre än beräknat.

Överförmyndarnämnden (överskott 4,5 mnkr)

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott med 4,5 mnkr. Av överskottet avser 3,5 mnkr arvoden och ersättningar i godmanskap för ensamkommande barn. För 2018 har nämnden fått beslut om 6,0 mnkr i extra medel med anledning av förändrade statsbidragsregler samtidigt som övergångsregler för statsbidrag inneburit högre kostnadstäckning från staten än beräknat. Inflödet av ensamkommande barn var lågt och många ärenden avslutades av olika skäl.

Även arvoden och ersättningar till övriga gode män och förvaltare redovisar överskott jämfört med budget.

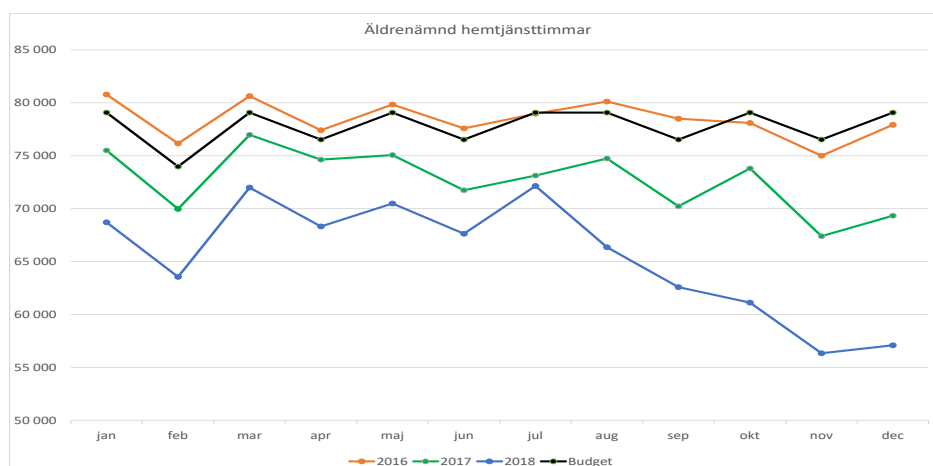
Valnämnden (underskott 0,5 mnkr)

Valnämnden har en avvikelse på minus 0,5 mnkr jämfört med budget, vilket delvis beror på minskade intäkter i form av statsbidrag med 0,4 mnkr samt ökade kostnader. De ökade kostnaderna beror bland annat på en utökning av antalet valdistrikt, skrämningar i vallagen.

Äldrenämnden (överskott 14,1 mnkr)

Äldrenämnden visar ett ekonomiskt positivt resultat på 14,1 mnkr. Tidigare prognoser har angett 5 mnkr i överskott. Därutöver har nämnden återlämnat 60 mnkr för slutjusteringar demografi och försenad start nytt vårdboende i Vallastaden vilket är en stor förändring jämfört med oktoberprognosen då de beräknade att återlämna 10 mnkr.

Trots att antalet äldre i Linköping ökar så ökar inte behovet av hemtjänst eller boende. Nämnden kan därför återlämna medel som avsatts för denna ökning. Införandet av tids och insatsregistrering har inneburit en omställning för utförarna och analys pågår huruvida förändringar i regelverket ska göras. Antalet hemtjänstutförare är färre. Inga nya boenden har öppnats varför en del budgetmedel har återlämnats. Under 2019 öppnas ett nytt boende i Vallastaden. Nämnden har inte haft några omfattande kostnader gällande betalningsansvar för medicinskt färdigbehandlade vid US. Ersättningen från Migrationsverket gällande återsökningsberättigade äldre i äldreomsorg har gett ytterligare överskott. Kostnaderna för Wifi i allmänutrymmen, där det saknas, har inte blivit hanterade under 2018 utan en stor del hamnar på 2019 som en löpande driftkostnad

Från och med juni 2018 har alla utförarna successivt övergått till att registrera faktisk utförd tid via mobiltelefoner. I och med denna övergång erhåller utförarna sin ersättning baserad på faktisk utförd tid. Det innebär andra ersättningsnivåer än tidigare. Diagrammet visar den planerade tiden. För hösten 2018 syns det tydligt att planerad tid minskar då utförarna anpassar den till den faktiska. Det är därför svårt att jämföra timmarna över tid eftersom definitionerna är ändrade.

Omsorgsnämnden (överskott 38,5 mnkr)

Omsorgsnämnden visar ett ekonomiskt positivt resultat på 38,5 mnkr efter slutjusteringar. Tidigare prognoser har angett 3,0 mnkr i överskott.

Den planerade IT-utvecklingen har enbart påbörjats och ej föranlett så mycket kostnader under året som planerat vilket ger ett bättre resultat med 3 mnkr.

Inom individ och familjeomsorg har verksamhet ej blivit verkställd av olika skäl. Ny verksamhet kräver lång planeringstid samt att försiktighet kring nya verksamheter har rått i och med den nya organisationen 2019 och dess sammantagna behov. En stor orsak till överskottet är verksamheternas problem att rekrytera personal och de därigenom inte kunnat leverera överenskomna tjänster. Totalt överskott för individ-och familjeomsorg är 22 mnkr.

Försäkringskassan har under hösten ändrat metod/ rutiner för debitering av personlig assistans och samtidigt har antalet individer som erhåller assistans från försäkringskassan minskat varför ett ekonomiskt överskott uppstår med 10 mnkr. Detta överskott har varit svårt att förutse p.g.a. eftersläpning. Osäkert vilken påverkan detta kommer få framöver.

Hemtjänstkostnaderna har fortsatt att minska under året. Resultatet för året uppgår till 12 mnkr i överskott mot tidigare beräknade 8 mnkr.

Barn- och ungdomsnämnden (överskott 68,8 mnkr)

Barn- och ungdomsnämnden redovisar ett sammanlagt positivt resultat jämfört med budget på 68,8 mnkr. Nämndens anslagsdel redovisar ett överskott om 35,5 mnkr och de kommunala enheterna ett överskott på 33,3 mnkr.

Det positiva resultatet avseende nämndens anslagsdel om 35,5 mnkr beror framförallt på ökade intäkter avseende schablonbidrag flyktingar samt outnyttjade medel för ökat flyktingmottagande, resursmedel och för utvecklingsinsatser. Statsbidrag har täckt kostnader för utvecklingsinsatser i stället. Ett underskott finns dock, främst inom grundskolan, för elever i behov av extraordinära stödinsatser. En översyn görs när det gäller resursfördelningen för extraordinära stödinsatser.

De kommunala enheterna redovisar ett positivt resultat om 33,3 mnkr vilket beror på svårigheterna att få tag på personal med rätt kompetens. Grundskola gör ett överskott som beror på ett stigande elevantal i kombination med lokal-och lärarbrist. Förskolan gör ett resultat i balans men stora avvikelser finns mellan enheterna. Färre barn än budgeterat har skrivits in under året och personalkostnaderna har inte minskats till motsvarande nivå. Enheternas negativa avvikelser möts upp av ett överskott beroende på vakanta ledningstjänster.

Större förändringar jämfört med prognosen per den 31 oktober

För nämndens anslagsdel tillkom i slutet på året kostnader för ytterligare lokalanpassningar vilket ledde till att lokalkostnaderna hamnade i nivå med budget. Kompetensutvecklingsinsatser täcktes av statsbidrag vilket ledde till ett överskott för budgetposten.

Förändringen för de kommunala enheterna är 23 mnkr och beror på ökade intäkter i form av statsbidrag, lägre personalkostnader samt lägre övriga kostnader. Enheterna hade för avsikt att rekrytera personal samt köpa in ytterligare material m.m. men lyckades inte fullt ut med detta. Sent tillsatta ledningstjänster inom förskolans nya organisation ledde till att förskolans utfall hamnade i nivå med budget istället för ett göra underskott.

Bildningsnämnden (överskott 57,8 mnkr)

Bildningsnämnden redovisar ett överskott på 57,8 mnkr, varav nämndens anslagsdel redovisar ett överskott på 47,8 mnkr och de kommunala enheterna ett överskott på 10,0 mnkr. Det stora överskottet finns inom vuxenutbildningen som under 2018 har fått förändrade ekonomiska förutsättningar vad gäller statsbidrag från Migrationsverket för flyktingmottagande och statsbidrag från Skolverket för yrkesinriktad vuxenutbildning. Förändringen avser dels anpassning till god redovisningsned som innebär att eventuellt överskott redovisas som överskott det år som statsbidragen erhålls och dels förändringar i förordningen för yrkesinriktad vuxenutbildning.

Överskottet inom vuxenutbildningen har möjliggjort omföringar inom bildningsnämndens ram för underfinansierade budgetposter. Gymnasiesärskolan har under de senaste åren fått fler elever med stora behov. För att täcka underskott inom verksamheten har 7 mnkr omfördelats från vuxenutbildningen till gymnasiesärskolan under 2018.

Gymnasieskolan redovisar ett överskott på 5,3 mnkr. Överskottet beror dels på försenad upphandling av nytt elevsystem samt något högre statsbidrag än budgeterat.

Verksamheten arbetsmarknad och integrationsinsatser redovisar ett överskott på 9,3 mnkr. Avvikelsen beror på lägre kostnader för offentligt skyddat arbete, OSA. Budgeterade medel för arbetsmarknadsinsatser och stadsdelsinsatser har inte förbrukats fullt ut. Vid avstämning av kostnaderna för 2018 års feriearbete redovisas lägre kostnader än budgeterat.

Överskottet för nämndens anslagsdel har ökat med 11,1 mnkr jämfört med prognosen i oktoberuppföljningen och beror på 7,5 mnkr i lägre kostnader för SFI de sista månaderna samt 3,3 mnkr i lägre kostnader för feriearbete.

Överskottet för de kommunala enheterna med 10,0 mnkr beror till största delen på personalvakanser.

Kultur- och fritidsnämnden (överskott 2,3 mnkr)

För 2018 redovisar kultur- och fritidsnämnden ett preliminärt positivt resultat med 2,3 mnkr varav nämndens resultatenheter visar ett preliminärt positivt resultat om 1,5 mnkr.

Nämndens kulturverksamhet visar ett överskott om 0,5 mnkr där nämndens filmverksamhet står för merparten av överskottet. Fritidssidan visar ett överskott om 0,3 mnkr. Nämndens resultatenheters överskott återfinns till största delen inom enheten kulturscener och ungdom och består främst av personal och verksamhetskostnader i enhetens verksamhet kring aktivitetshuset Agora som är under uppstart.

I oktoberuppföljningen lämnade nämnden en prognos på ett överskott om 1,7 mnkr. Överskottet blev större än beräknat för nämndens verksamhet.

Samhällsbyggnadsnämnden (överskott 20,0 mnkr)

Resultatet visar ett överskott på 20,0 mnkr:

- Nämnd +0,9 mnkr (arvoden, information)
- Fysisk planering +1,9 mnkr (lägre volym)
- Markförvaltning +1,8 mnkr (ökade intäkter på upplåtelse)
- Drift och underhåll +8,1 mnkr (varav vinterunderhåll 2,4 mnkr)
- Parkering +2,7 mnkr (varav boendeparkering 1,2 mnkr)
- Kollektivtrafik +2,1 mnkr (netto av färdtjänst, skolskjuts samt oplanerade kollektivtrafikåtgärder)
- Ofördelat +1,9 mnkr (ej ianspråktagen reserv)

Prognosen i oktoberuppföljningen beräknades bli ett överskott på 7,1 mnkr. Stora delar av avvikelserna ovan har förstärkts sedan oktober t.ex. vinterunderhållet.

Samhällsbyggnadsnämnden, exploateringsverksamheten (överskott 18,4 mnkr)

Exploateringsresultat före kommunbidrag visar ett överskott på 48,4 mnkr. Kommunbidraget uppgår till -30 mnkr vilket betyder att resultatet efter kommunbidrag är 18,4 mnkr.

Det egna kapitalet för exploateringsverksamheten uppgick vid årsskiftet 2017/2018 till 409,1 mnkr.

Bygg- och miljönämnden (överskott 0,7 mnkr)

Resultatet för Bygg- och miljönämnden visar på ett överskott jämfört med budget på 1,7 mnkr:

- Avgifter inom byggområdet – 1,0 mnkr
- Kostnader bostadsanpassning + 0,6 mnkr
- Avgifter inom miljöområdet + 1,8 mnkr
- Nämndens egen verksamhet + 0,3 mnkr

Nämndens anknutna verksamhet Kommunlantmäteriet redovisar ett underskott på 1,0 mnkr. Både kostnader och intäkter har minskat men intäkterna för fältmätningsuppdrag har inte alls kommit upp i nivå med budget.

Socialnämnden (underskott 11,4 mnkr)

Det preliminära bokslutet för Socialnämnden visar ett underskott med 11,4 mnkr. Enligt ekonomistyrningsreglerna ska nämnder vars underskott beräknas bli större än 1 % och uppgår till mer än -1 mnkr redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen. Socialnämnden prognostiserade så stor negativ budgetavvikelse för 2018 att de i delårsrapporten per den 31 augusti tog fram en åtgärdsplan som kompletterades under hösten. Socialnämnden har även fått ett medgivande att redovisa underskott med högst 12 mnkr i bokslutet för 2018.

Orsaken till underskottet är att kostnaderna för placeringar på HVB (hem för vård och boende), både beträffande unga och vuxna har ökat kraftigt under året. Verksamheten visar ett underskott med 19 mnkr. Budgetavvikelsen genereras av att fler har haft behov av placering på HVB. Under 2019 ska en beslutad åtgärdsplan omsättas i aktiviteter.

Ekonomiskt bistånd visar ett överskott med 4,6 mnkr. Antal hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat med cirka 2 % per månad jämfört med 2017, vilket motsvarar cirka 40 färre hushåll färre.

På grund av att det funnits tomma lägenheter i perioder, bland annat till följd av renoveringar så visar bosociala verksamheten ett underskott med 0,8 mnkr. Hanteringen av lägenheter övergick till boendeenheten under kommunstyrelsens ansvar perioden september t.o.m. december 2018.

Trots ett intensivt rekryteringsarbete finns det fortfarande brist på familjehem. Socialförvaltningen har de senaste åren allt oftare haft behov av att föreslå högre ersättningar än de av SKL rekommenderade, främst på grund av att uppdragen är komplexa och krävande eller att socialförvaltningen övertar ett familjehem från en privat organisation. På grund av retroaktiva ersättningar från Migrationsverket för placerade ensamkommande barn i familjehem visar verksamheten i år ett mindre överskott med 0,3 mnkr. Utredningsplaceringar visar ett överskott med 4,1 mnkr. Det har under året varit endast någon enstaka utredningsplacering avseende barn/familj.

I prognosen som lämnades i oktoberuppföljningen beräknades ett underskott för socialnämnden med 14,4 mnkr. Orsaken till det förbättrade resultatet är att kostnaderna för HVB placeringar har minskat något i slutet av året.

Utförarnämnden (resultat minus 30,1 mnkr)

I augustiuppföljningen beräknade nämnden resultatet för 2018 till minus 37,8 mnkr därför lämnade nämnden en åtgärdsplan. Då åtgärdsplanen behövde kompletteras fick kommundirektören i uppdrag att komplettera åtgärdsplanen så att 2019 års internbudget ska vara i balans. Uppdraget redovisades vid kommunstyrelsens sammanträde den 11 december.

Årets resultat för Leanlink slutar preliminärt på ett underskott om 30,1 mnkr. Den enskilt största anledningen till det negativa ekonomiska utfallet för Leanlink är den låga ersättningsnivån inom hemtjänst. Årets bokförda underskott i hemtjänstverksamheten inom affärsområde Äldreomsorg uppgår till 37,7 mnkr.

Efter att Leanlink anslutits till det nya tid- och insatsregistreringssystemet (TES) inom hemtjänst 2018-09-01 har underskottet i ekonomin ökat kraftigt. Övergången till ersättning enligt TES har, i jämförelse med budget, medfört minskat antal debiterbara timmar med 18,4 % för perioden september – december.

Omställningsprocessen att anpassa bemanningen efter minskade intäkter pågår löpande men kostnaderna tar längre tid att fasa ut i motsvarande utsträckning. Det kommer dock kvarstå ett stort underskott även vid optimal bemanning.

Även affärsområde LSS Funktionsstöd redovisar ett stort underskott, preliminärt -12 mnkr vilket är cirka 3 mnkr sämre än årets underbalanserade budget. Avvikelsen beror bl. a på att alla ansökta extra kostnadsersättningar inte beviljats till fullo samt minskade intäkter på grund av ökat antal tomplatser inom gruppboendestäder.

Underskottet för Leanlink 2018 balanseras till viss del upp av de affärsområden (LK-data, Råd och Stöd, Kost och Restaurang) som redovisar positiva resultatutfall. Anledningar till detta är bland annat ständigt pågående effektiviseringsarbete, ett antal vakanser, nya uppdrag och ökade volymer.

Det preliminära resultatet i årsbokslutet är 12,7 mnkr bättre än prognosen per 31 oktober och beror främst på erhållen full kostnadstäckning för hemsjukvården inom Äldreomsorg, ökade intäkter inom Kost & Restaurang samt delvis beviljade sökta extra kostnadsersättningar inom LSS Funktionsstöd. inom Kost & Restaurang samt delvis beviljade sökta extra kostnadsersättningar inom LSS Funktionsstöd.

Intern ränta, resursmedel och reserv för demografi, pris- o löneökningar (överskott 215,7 mnkr)

Det samlade överskottet jämfört med budget uppgår till 215,7 mnkr vilket är en stor förändring jämfört med oktoberprognosen då överskottet prognostiserades till 159,7 mnkr. Förändringen avser större återbetalningar från nämnderna för demografiska förändringar samt försenad verksamhet som skulle startat under 2018.

Resursmedel uppgick från början till 82 mnkr varav 20 mnkr fördelades till kommunstyrelsen för arbetsmarknadsåtgärder och 5 mnkr till kommunstyrelsens anställningsmyndighet för flyktingverksamhet. Båda besluten fattades i november 2017. Resterande resursmedel om 57 mnkr redovisas som överskott.

Av överskottet avser 56,0 mnkr nystartad verksamhet som inte kommit igång ännu. I oktoberprognosen beräknade nämnderna att återbetala 35,7 mnkr, den högre återbetalningen avser äldrenämnden och omsorgsnämnden.

Det finns en central reserv på 25,0 mnkr för demografi som används för att vid årets slut göra regleringar för demografiska förändringar jämfört med budget. Äldrenämnden återbetalar 44,6 mnkr vilket är en stor förändring jämfört med oktoberprognosen då de räknade med att återbetala 10 mnkr. Barn- och ungdomsnämnden återbetalar 7,4 mnkr. Bildningsnämnden får en ökad ram med 5,3 mnkr utifrån antalet elever och programval. Det samlade överskottet för reserv för demografiska förändringar uppgår därmed till 71,7 mnkr. Överskottet för pris och lön uppgår till ca 40 mnkr och avser främst reserv för priskompensation som inte fördelas ut under 2018. Totalt överskott för demografi och pris/löneförändringar är 111,8 mnkr.

Internräntan redovisar ett underskott på 9,1 mnkr på grund av försenade investeringar, motsvarande överskott redovisas under "nystartad verksamhet".

Pensionsenheten (underskott 80,7 mnkr inkl. finansiella kostnader och 83,9 exkl.)

Pensionsenhetens nettokostnad per 31 december, exkl. de finansiella kostnaderna, är 99,8 mnkr vilket är 83,9 mnkr högre än budget. Denna avvikelse består främst av förändrad prognos för ansvarsförbindelsen, det vill säga de pensioner som är intjänade före år 1998.

Ansvarsförbindelsen ökade markant redan i augustiprognosen från pensionsadministratören. Förklaringen till detta är att vid årsskiftet 2017/2018 sjönk skulden markant på grund av tidigare bestämmelser om det allmänna pensionssystemet och gav en stor positiv resultatpåverkan i bokslut 2017. Efter årsskiftet beslutade SKL att istället kompensera berörda parter för denna sänkning av pensionsskulden, vilket för år 2018 nu ger en stor negativ resultatpåverkan.

De finansiella kostnaderna för pensionsenheten är 82,1 mnkr per 31:e december vilket ger en avvikelse mot budget med +3,2 mnkr.

Den 31 december 2018 prognostiserades pensionsskulden till 3 185 mnkr, varav 2 481 mnkr avser pensioner intjänade före år 1998 och 704 mnkr avser pensioner som är intjänade från och med 1998. Per den sista december 2017 uppgick pensionsskulden till 3 131 mnkr.

Kommunen har årligen från år 1997 satt av särskilda medel för att täcka en del av de framtida pensionsutbetalningarna. För pensionsskuld som är intjänad från och med 1998 finns hela beloppet avsatt externt. De externa placeringarna används för att minska pensionsutbetalningarnas påverkan på likviditeten. Marknadsvärdet uppgick den 31 december till 1 694 mnkr. Det motsvarade 100 % av pensionsskulden som är intjänad från och med 1998 samt 40 % av den övriga pensionsskulden. Återlånade medel uppgick till 1 491 mnkr.

Nämndernas redovisning av hur 2018 års avvikelser jämfört med budget påverkar internbudget och verksamhet 2019

Nedan redovisar nämnderna hur avvikelserna jämfört med budget för 2018 påverkar internbudget och verksamhet 2019. På grund av att det är en ny regering finns det en osäkerhet om vilka statsbidrag som blir det slutliga utfallet för 2019 vilket kan påverka på nämndernas internbudgetar för 2019.

Socialnämnden och utförarnämnden prognostiserade så stora negativa budgetavvikelser för 2018 att de i delårsrapporten per den 31 augusti tog fram åtgärdsplaner som dock behövde kompletteras. När kommunstyrelsen behandlade delårsrapporten per den 31 augusti fick kommundirektören i uppdrag att ta fram kompletterande åtgärdsplaner så att 2019 års internbudget ska vara i balans. Uppdraget redovisades vid kommunstyrelsens sammanträde den 11 december.

Kommunstyrelsen

Överskottet bedöms inte påverka 2019.

Kommunstyrelsens anställningsmyndighet

Förvaltningarnas bedömning är att verksamhet och internbudget år 2019 inte påverkas. Vakanserna hos miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen som under året har varit ca 14 årsarbetare i genomsnitt beräknas att vara i stort sett tillsatta under början av år 2019. Även utbildningsförvaltningen beräknar att de flesta tjänsterna kommer att vara återbesatta 2019. Tillsättning av vakanser ses dock över med tanke på de besparingskrav som åligger organisationen framöver.

Överförmyndarnämnden

I internbudgeten för 2019 har nämnden aviserat att statsbidragen inom verksamhetsområdet Gode män, ensamkommande barn är osäkra och ett eventuellt underskott förväntas. Normalt ska kommunens kostnader för nyanlända finansieras med och anpassas till statsbidraget.

Valnämnden

Resultat för 2018 indikerar att det finns en risk för att även internbudget 2019 kommer att överskridas. Förutom de åtgärder som vidtogs 2018 har ytterligare skärpningar i vallagen gjorts inför Europaparlamentsvalet 2019 som medför ökade kostnader.

Äldrenämnden

Kostnaderna för 2019 kommer påverkas av framförallt följande faktorer:

- Statsbidragens utformning för äldreomsorgen
- Vallastaden, demensboende med 60 platser öppnar i mars månad.
- En översyn pågår av regelverket och prissättningen av hemtjänsten.
- Digitaliseringen av ytterligare tjänster prioriteras efter att tids och insatsregistreringen nu är breddinförd.

Omsorgsnämnden

När omsorgsnämnden läggs samman med socialnämnden behöver en allmän översyn göras mellan de olika verksamhetsområdena. Ett par områden är utifrån bokslutet extra tydliga:

- Inom Individ och familjeomsorg kommer flera aktiviteter att startas först under 2019. Dessutom krävs en helhetsbedömning för t.ex. HVB verksamheten för att en helhetssyn ska få genomslag.
- Inom LSS verksamheten kan omprioriteringar behöva göras även mot bakgrund av LSS-utredningen.
- Digitaliseringsutvecklingen leder kortsiktigt till kostnadsökningar under 2019 såsom WiFi tillgången i boenden men ska på sikt underlätta för införandet av nya tjänster.
- Kostnadsutvecklingen för de externa placeringarna är osäker, för närvarande är kostnadsutvecklingen avtagande.

Hemtjänst övergår till äldrenämnden

Barn- och ungdomsnämnden

Verksamheten påverkas av att inte ha rätt kompetenser på så sätt att ökad andel av obehörig personal långsiktigt leder till stora problem att nå högre måluppfyllelse. En osäkerhet finns när det gäller utfallet på statsbidragen inför kommande läsår, och flera skolor har inte vågat rekrytera för statsbidragens medel eftersom stor osäkerhet kring långsiktighet råder.

Bildningsnämnden

I internbudgeten för 2019 har bildningsnämnden tagit hänsyn till de nya förutsättningarna inom vuxenutbildningen. Den ökade intäkten för statsbidrag har gett utrymme för satsningar inom prioriterade områden som nämnden inte annars kunnat genomföra.

Till 2019 års internbudget har arbetsmarknadsnämnden budgeterat en något lägre kostnad för OSA och har på så sätt hittat utrymme för satsningar inom prioriterade områden som nämnden inte annars kunnat genomföra.

Kultur- och fritidsnämnden

Resultatet för 2018 kommer inte att påverka 2019 års budget nämnbart.

Samhällsbyggnadsnämnden

Verksamhet och internbudget år 2019 påverkas inte.

Socialnämnden

Verksamheten HVB unga och vuxna kommer sannolikt vara en stor utmaning även inledningsvis 2019. En åtgärdsplan för att minska kostnaderna har tagits fram i samverkan med omsorg- och äldreförvaltningen, men effekten av åtgärderna beräknas få full effekt först senare under året.

Osäkerheten är fortsatt stor kring hur långt de nya lägre ersättningarna från Migrationsverket för ensamkommande barn kommer att räcka för att täcka kommunens kostnader. Under 2018 har verksamheterna kunnat disponera uppbokade medel från tidigare år efter beslut i kommunstyrelsen, men från 2019 finns inga sådana uppbokade medel kvar.

Utförarnämnden

Det som i hög grad påverkar Leanlinks möjligheter att uppnå ekonomisk balans i verksamheten är ersättningsnivån för hemtjänst och LSS Funktionsstöd. Omsorgskontorets ersättning till affärsområde LSS Funktionsstöd för personlig assistans följer Försäkringskassans uppräkningsvilket sedan år 2014 medfört att prisjusteringarna inte täckt de årliga lönerrevisionerna med stora underskott som följd.

Intern ränta, resursmedel och reserv för demografi, pris- o löneökningar

Budget 2019 påverkas inte av 2018 års avvikelse.

Investeringar och exploateringsverksamhet

Investeringar

Kommunens nettoinvesteringar för 2018 uppgår till 290 mnkr vilket är 111 mnkr lägre än budget.

Investeringsredovisning, utfall 2018						
Mnkr	Utgifter	Inkomster	Netto- investering	Budget	Avvikelse	
Kommunstyrelsen	15	-	15	48	34	
<i>Resursmedel</i>	-	-	0	15	15	
<i>Strategisk markreserv</i>	-	-	0	48	48	
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	3	-	3	1	-2	
Äldrenämnden	-	-	-	1	1	
Barn- och ungdomsnämnden	18	-	18	25	7	
Bildningsnämnden	5	-	5	8	4	
Kultur- och fritidsnämnden	14	-	14	35	21	
Samhällsbyggnadsnämnden	278	101	177	165	-12	
Bygg- och miljönämnden	-	-	-	1	1	
Utförarnämnden	61	2	59	55	-3	
Summa	393	103	290	402	111	

Kommunstyrelsen har årliga resursmedel för att vid behov kunna utöka nämndernas investeringsramar under budgetperioden. Dessutom har kommunstyrelsen en årlig reserv för strategiska markinköp för att få en snabbare och mer flexibel hantering. Avvikelsen mot budgeten beror främst på att dessa medel inte har förbrukats under året.

Kommunstyrelsens övriga avvikelse beror på en förskjutning i tid av ett planerat fastighetsköp.

Kultur- och fritidsnämnden avvikelse beror också på förskjutningar i tidplan för olika anläggningar.

Samhällsbyggnadsnämnden står för de största investeringarna i kommunen och nedan följer en tabell med årets fem största bruttoinvesteringar.

De fem största bruttoinvesteringarna 2018	
Stångån, renovering kaj Tullbron Nykvarnsparken	22
Rydstråket	19
Vikingstad Bankeberg 1:139 Etapp 1	12
Akilles gator runtom	12
GC-bana och planskildhet Vårdsbergsvägen	11
Summa	75

Utförarnämndens investeringar har ökat kraftigt under året vilket mestadels beror på investeringar hos LK-data.

Kommunens investeringar överstiger avskrivningarna med 97 mnkr. Det innebär att kommunen behöver ett positivt resultat för att kunna finansiera investeringarna med egna medel. För kommande år förväntas investeringsvolymerna i kommunen öka. Hittills har investeringarna kunnat finansieras med egen likviditet genom positiva resultat. Om kommunen behöver låna till dessa investeringar finns det en risk att ränta och amortering kommer tränga undan övriga kostnader för drift av kommunens verksamhet.

Pågående projekt

Pågående projekt är sådana investeringar som inte har blivit slutförda och aktiverade som anläggningstillgång. Avskrivningar och intern ränta beräknas inte för pågående projekt men när de aktiveras kommer verksamheten att få betala avskrivningar och internränta. Utgifterna för pågående projekt uppgår per 31 december 2018 till 584 mnkr jämfört med 509 mnkr per 31 december 2017. De pågående investeringarna motsvarar ca två års investeringar.

Exploateringar

Pågående exploateringsverksamhet redovisas i balansräkningen och påverkar därför inte kommunens resultat utan endast likviditeten. Enligt budget 2018 beräknades ett likviditetsmässigt underskott med 28,1 mnkr och utfallet visar nu istället ett överskott på 39,7 mnkr. Avvikelsen beror främst på att utbyggnad och försäljning har förskjutits i tid.

Kommunens exploateringsverksamhet 2018

Mnkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Bokslut 2017
Bostäder	-9	-28	-13
Verksamhet	49	0	19
Summa	40	-28	6

I takt med att exploaterad mark säljs redovisas försäljningsintäkterna i kommunens resultaträkning och kalkylerade kostnader för markens iordningställande avräknas från balansräkningens utgiftssida. 2018 års resultat från exploateringen är +48,3 mnkr. Efter avdrag av budgeterad nettointäkt om 30,0 mnkr är resultatet +18,3 mnkr.

Exploatering, avräkning samt avslut i resultaträkningen 2018

Mnkr	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Bostäder	5	44
Verksamhet	43	7
Summa	48	51

Skatteintäkter och utjämning

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning i bokslut 2018

Den samlade nettointäkten för skatt, utjämning, statsbidrag och fastighetsavgiften redovisas enligt SKL:s prognos den 17 december och uppgår till 8 166 mnkr för 2018. Det är 18 mnkr mindre än budgeterat och 11 mnkr mindre än i oktoberprognosen. Förändringen jämfört med oktoberprognosen beror på att SKL prognostiserar försämrade slutavräkningar för skatteintäkterna. Jämfört med 2017 har skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning sammantaget ökat med 250 mnkr vilket motsvarar 3,2 %.

Den 17 november 2017 meddelade Boverket att Linköping får 39,5 mnkr i statsbidrag för ökat bostadsbyggande för 2017. Eftersom beslut om statsbidragets storlek för 2017 kom först i november och beloppet var osäkert, används statsbidraget först under 2018 vilket avviker från god redovisningssed. Beslut om planerad användning fattas av kommunstyrelsen på delegation. I beslut om internbudget för 2018 beslutade kommunstyrelsen att använda 19,7 mnkr för att finansiera verksamhet under 2018 och i april beslutades att använda 4,5 mnkr till stadsbyggnadsprojektet Ostlänken. Resterande belopp redovisas som överskott.

Linköping erhöll den 23 november beslut om statsbidrag för ökat bostadsbyggande även för 2018 med 24,3 mnkr. Eftersom beslut om statsbidragets storlek kom sent kommer statsbidraget att förbrukas först under 2019 och det ingår som finansiering i den budget för 2019 som fullmäktige fastställde den 4 december.

Kommunens personal

Antal anställda och årsarbetare

Ett årsarbete är som regel en heltidstjänst med fyrtio timmars arbetsvecka och som visar hur mycket arbetstid som finns till förfogande i organisationen. Under mätperioden har antalet årsarbetare ökat med 322 till 9 295 årsarbeten. Personalstatens fördelas mellan 79 % kvinnor och 21 % män.

För tillsvidareanställda är andelen heltidsanställda 81,2%. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden är 95,8 %, för män är den 97 % och för kvinnor 95,1 %. Vilket är en ökning av andelen heltidsanställningar och sysselsättningsgrad jämfört med föregående.

Antal tillsvidare- och visstidsanställningar

Kategori	2017	2018	Förändring
Tillsvidareanställda ¹	8 643	8 989	346
<i>därav heltid</i>	6 941	7 299	358
<i>deltid</i>	1 702	1 690	-12
Visstidsanställda ²	746	716	-30
<i>därav heltid</i>	470	449	-21
<i>deltid</i>	276	267	-9
Totalt antal medarbetare	9 389	9 705	316

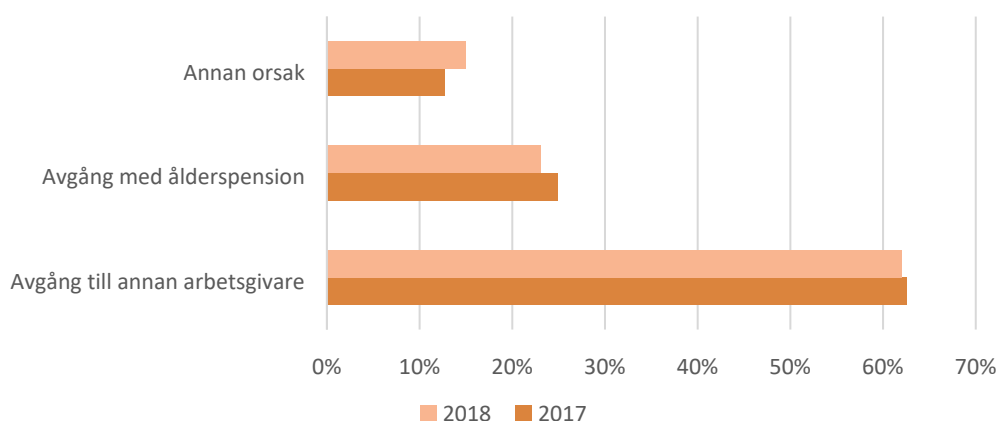
Årets personalökning förklaras främst med volymökningar inom vård och omsorgsarbete, socialt och kurativt arbete inom Leanlink samt en ökning inom förskole- och grundskoleverksamheten.

Kommunen har 1 481 medarbetare med en utomnordisk bakgrund³, vilket motsvarar 15 % av samtliga anställda⁴.

Personalrörlighet

Under året har 767 personer avslutat sin tillsvidareanställning och lämnat kommunen. Det motsvarar en personalomsättning på 7,3 %, för år 2017 var den 7,7 %. Av de personer som lämnat kommunen har 164 personer gjort det med pension, föregående år var det också 164 personer. Det är fortsatt en ansträngd rekryteringssituation för flertalet av våra yrkesgrupper därför är det positivt att personalomsättningen minskat jämfört med de senaste åren.

Andel per avgångsorsak av totala antalet avgångar från tillsvidare anställning.

Semesterdagar

Personalens inestående semester uppgick i december 2017 till 71 212 dagar, eller 7,3 dagar per anställd. Jämfört med 2017 har antalet inestående semesterdagar ökat med 1 119 dagar.

¹ Tillsvidareanställning innebär att anställningen inte har något slutdatum.

² Visstidsanställning innebär att anställningen är tidsbegränsad.

³ Uppgifter från SCB. Definition personen född utom nordn eller att båda föräldrarna är födda utom nordn.

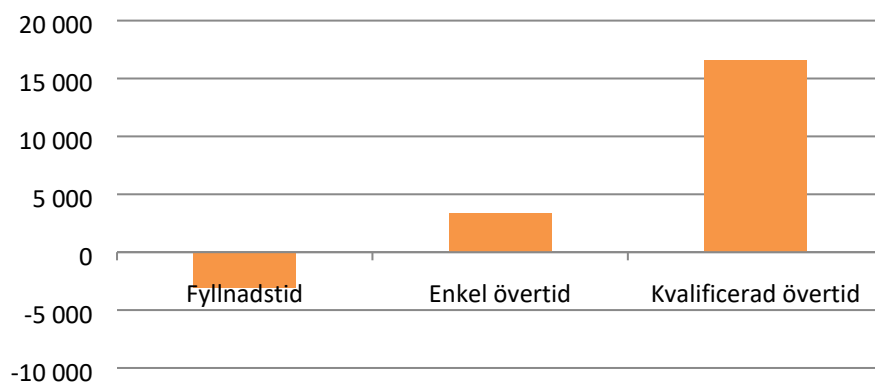
⁴ Tillsvidare- eller visstidsanställda.

Timanställd personal, övertid och fyllnadstid

Förutom tillsvidareanställda och visstidsanställda med månadslön finns timavlönade medarbetare som under året vid ett eller flera tillfällen arbetat i kommunen. Deras sammanlagda arbetade tid uppgår till drygt 1,49 miljoner timmar, vilket motsvarar cirka 753 årsarbeten. Det är en ökning med 39 årsarbeten jämfört med 2017. Under 2018 har 227 mnkr i utbetalats i timlön, det är en ökning med 24 mnkr jämfört med 2017.

Under perioden har arbete med fyllnadstid minskat med 3 410 timmar samtidigt som övertidsuttaget sammanlagt ökat med 7 600 timmar jämfört med 2017.

Förändring av utförda timmar i form av övertid eller fyllnadstid.

Åldersstruktur

Medelåldern för kommunanställda är 44,5 år. Åldersstrukturen för tillsvidareanställd är jämförbar med tidigare år vilket innebär att 54 % av den tillsvidareanställda personalen återfinns i intervallet 40-59 år.

Utbetald lön och ersättning

De totala personalkostnaderna uppgår till 5 261 mnkr, vilket är en ökning med 8 % från 2017.

Främjande och systematiskt arbetsmiljöarbete

Ett ramverk finns framtaget för uppföljning av diskrimineringslagens krav om aktiva åtgärder inom områdena arbetsförhållanden/arbetsmiljö, löner och andra anställningsvillkor, rekrytering och befordran, utbildning och övrig kompetensutveckling samt möjligheten att förena arbete och föräldraskap. Jämställdhet och mångfaldsfrågorna är integrerade i det systematiska arbetsmiljöarbetet och frågorna behandlas, bland annat, i samband med medarbetarsamtal och medarbetarundersökning.

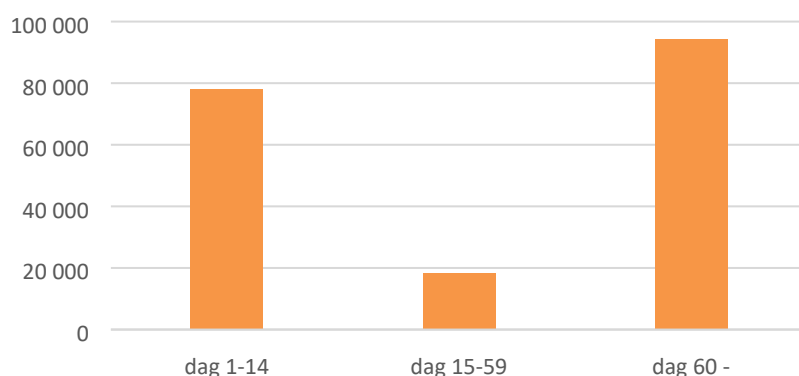
Den fysiska, sociala och organisatoriska arbetsmiljön undersöks, åtgärdas och följs upp i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Risker i arbetsmiljön undersöks exempelvis via skydds rond och medarbetarundersökning. Uppföljning och analys av arbetsmiljö och arbetsmiljöarbete görs för varje enhet, förvaltning och kommunövergripande genom centrala arbetsmiljökommittén.

Åtgärder som vidtagits under 2018 är bland annat införande av ”Rätt till önskad högre sysselsättningsgrad”, nya metoder för en inkluderande rekryteringsprocess, deltagande i mentorskapsprogram för utländska akademiker och utbildningsinsatser inom jämställdhet och mångfaldsområdet. Även under 2018 fortsätter arbete med att stärka den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Det genom riktade insatser till verksamheter inom skol och barnomsorgsarbete samt socialt och kurativt arbete vars syfte är att förebygga ohälsosam arbetsbelastning och kränkande särbehandling. Rutiner för att fånga upp tidiga signaler på ohälsa har stärkts samt introduktionen för nyanställda har setts över och förbättrats.

Sjukfrånvaro

För att beskriva hur sjukfrånvaron förändras i organisationen används huvudsakligen två nycklar; sjukfrånvaro i timmar och den lagstadgade redovisningen av sjukfrånvaron, det vill säga sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga medarbetare. Sjukfrånvarons nettoförändring innebär en ökning med drygt 190 900 timmar under 2018. Det är en ökning inom samtliga frånvaro intervaller. Framst ökar långtidssjukfrånvaron (dag 60 och därutöver) med 94 500 och korttidssjukfrånvaron i sjuklöneperioden (dag 1-14) med 78 000 timmar. En viss ökning finns även i intervallet dag 15-59.

Nettoförändring av sjukfrånvarotimmar i olika intervall

Den totala sjukfrånvaron är 6,7 %, vilket är en försämring med 0,8 procentenheter jämfört med 2017. Sjukfrånvaron ökar både för män och kvinnor och i alla åldersgrupper. Det är det sämsta resultat som redovisats sedan den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaron infördes.

Tabellen nedan visar den obligatoriska sjukredovisningen i procent av de anställdas sammanlagda planerade arbetstid fördelat på ålder och kön. Även långtidsfrånvarons andel av den totala sjukfrånvaron redovisas.

Obligatorisk sjukredovisning, %	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Total sjukfrånvaro ⁵	6,7	5,9	6,1	5,6	5,3	4,8	4,8	4,4	4,4
- varav långtidssjukfrånvaro ⁶	44,9	43,2	47,7	50,0	48,0	44,2	43,5	44,5	47,6
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,3	6,3	6,5	6,1	5,7	5,1	5,2	4,7	4,7
Sjukfrånvaro för män	4,7	4,3	4,4	3,9	3,9	3,5	3,4	3,5	3,4
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 29 år eller yngre	6,6	6,0	5,2	3,6	4,0	3,5	3,4	3,2	2,7
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 30-49 år	6,3	5,5	5,8	5,3	4,6	4,4	4,4	4,2	4,1
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 50 år eller äldre	7,2	6,4	6,7	6,5	6,0	5,5	5,6	5,1	5,2

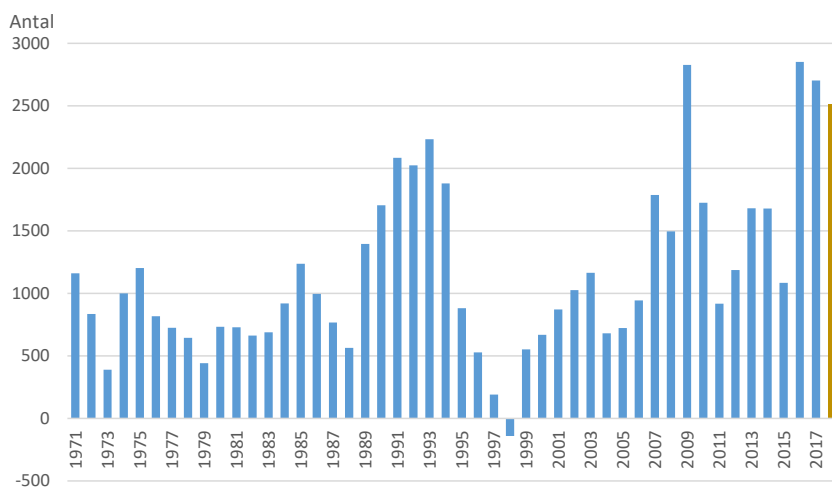
⁵ Sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga medarbetare.

⁶ Den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Befolkning

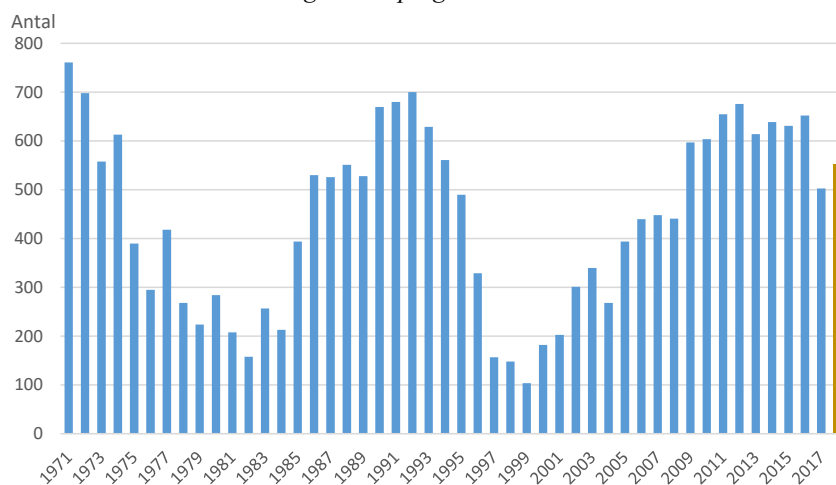
Befolkningsutvecklingen i Linköpings kommun

Årlig befolkningsstillväxt i Linköpings kommun 1971-2018

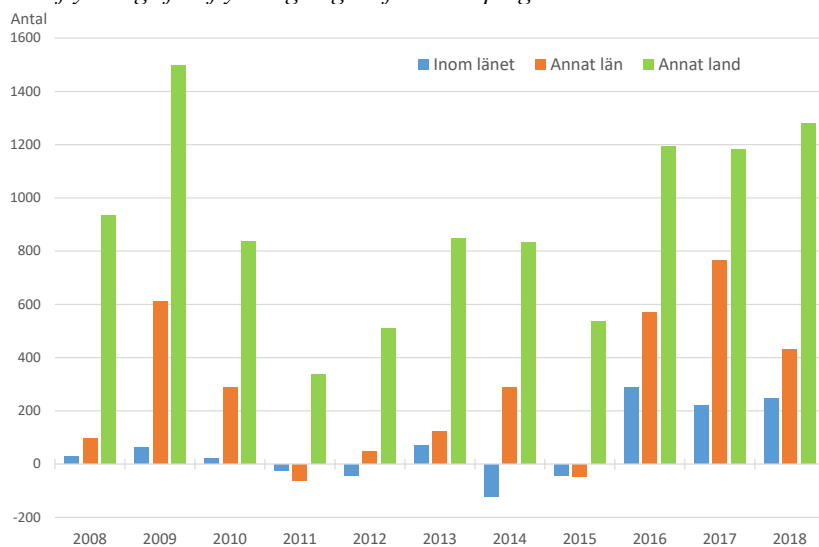
Linköpings kommun hade under 2018 en fortsatt mycket stark befolkningsstillväxt. Folkmängden ökade med drygt 2 500 personer upp till ungefär 161 040 invånare. Det är den fjärde högsta förändringen under ett år i kommunens historia. Endast 2016, 2009 och 2017 har folkmängden ökat med mer under ett år än 2018. Jämfört med kommunens befolkningsprognos var kommunens invånarantal ungefär 600 personer högre än förväntat vid årsskiftet.

Födelseöverskottets utveckling i Linköpings kommun 1971-2018

Födelseöverskottet ökade på nytt under 2018. Trots det är det endast under närmast föregående år som födelseöverskottet har varit lägre under det senaste decenniet. Antalet födda barn ökade något under 2018, men inte i den utsträckning som förväntades enligt befolkningsprognosen. 17 fler barn föddes i kommunen 2018 än 2017, vilket var 52 färre än i prognosen. Antalet döda minskade med 32 personer 2018 jämfört med 2017, och avvikelsen i förhållande till prognosen uppgick till endast fyra personer. Summerat innebar detta att födelseöverskottet ökade med knappt 50 personer upp till ungefär 550 personer.

Nettoflyttning efter flyttningsregion för Linköpings kommun 2008-2018

För första gången i kommunens historia flyttade fler än 10 000 personer till kommunen under ett kalenderår. Drygt 8 200 flyttade från kommunen. Flyttningsnettot uppgick till ungefär 1 950 personer vilket var 630 personer högre än vad som förväntades enligt kommunens befolkningsprognos. För tredje året i rad har Linköping samtidigt haft betydande flyttningsoverskott gentemot såväl andra kommuner inom Östergötlands län, kommuner i andra län och från andra länder. Framförallt har det på nytt varit ett mycket stort positivt flyttningsnetto i förhållande till andra länder. Under 2018 var det framförallt personer från följande födelseländer, vid sidan om Sverige, som befolkningen ökade med. Syrien, Indien, Afghanistan, Somalia, Bangladesh och Iran.

Ekonomiska sammanställningar

Preliminär resultaträkning för kommunen, bokslut 2018

Belopp mnkr	Bokslut	Budget	Avvikelse	Bokslut	Förändring exkl. jämf.störande
	2018	2018	+/-	2017	2017-2018 %
Verksamhetens intäkter	2 036	1 340	696	1 921	
Verksamhetens kostnader	-10 040	-9 628	-413	-9 585	
Jämförelsestörande poster	-202	0	-202	4	
Avskrivningar	-193	-175	-18	-177	
Verksamhetens nettokostnader	-8 399	-8 463	64	-7 837	4,5
Skatteintäkter	7 050	7 050	-1	6 844	
Generella statsbidrag, utjämning	823	852	-30	769	
Statsbidrag "Byggbonus"	39	24	15	58	
Kommunal fastighetsavgift	254	257	-3	245	
Summa skatteintäkter o bidrag	8 166	8 184	-18	7 916	3,2
Finansiella intäkter	379	370	10	312	
Finansiella kostnader	-120	-90	-29	-71	
Jämförelsestörande poster	210	0	210	0	
Summa finansnetto	470	279	191	241	7,8
Resultat före extraordinära poster	237	1	236	320	
Extraordinära intäkter	-	-	-	-	
Extraordinära kostnader	-	-	-	-	
ÅRETS RESULTAT	237	1	236	320	

Jämförelsestörande poster som ingår i resultatet

De jämförelsestörande posterna uppgår sammanlagt till netto plus 8 mnkr. Preliminärt resultat för 2018 exklusive jämförelsestörande poster är därför till plus 230 mnkr.

De jämförelsestörande posterna i verksamhetens nettokostnader består av:

- Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar 8 mnkr
- Avsättning för banflytt och breddning av landningsbana vid flygplatsen enligt beslut i KF 2016-02-16 -210 mnkr

Summa jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader -202 mnkr

De jämförelsestörande posterna i finansnettot består av:

- Finansiell intäkt - banflytt och breddning av landningsbana vid flygplatsen finansieras med tillväxten i de långsiktiga placeringarna enligt beslut i KF 2016-02-16, 210 mnkr

Summa jämförelsestörande poster i finansnettot 210 mnkr

Preliminär driftredovisning nämnder och styrelser, bokslut 2018

Nettokostnader Belopp mnkr Nämnd/styrelse	Bokslut 2018	Budget netto 2018	Avvikelse +/-	Bokslut 2017
Kommunfullmäktige	12,1	13,1	1,0	12,4
Kommunens revisorer	5,0	5,0	0,0	4,8
Kommunstyrelsen	364,2	413,7	49,5	394,4
Kommunstyrelsen, jämförelsestörande post	210,0		-210,0	
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	485,1	494,0	8,8	465,1
Överförmyndarnämnden	2,1	6,6	4,5	3,3
Valnämnden	3,8	3,3	-0,5	0,3
Äldrenämnden	1 177,5	1 191,5	14,1	1 163,6
Omsorgsnämnden	1 053,3	1 091,8	38,5	1 052,8
Barn- och ungdomsnämnden	3 181,8	3 250,6	68,8	3 081,4
Bildningsnämnden	713,9	771,7	57,8	753,3
Kultur- och fritidsnämnden	297,8	300,1	2,3	287,4
Samhällsbyggnadsnämnden	377,4	397,4	20,0	360,2
Exploateringsverksamhet ¹	-48,4	-30,0	18,4	-51,3
Socialnämnden	474,7	463,3	-11,4	351,5
Bygg- och miljönämnden ¹	-6,1	-5,5	0,7	-11,4
Utförarnämnden ¹	27,3	-2,8	-30,1	3,3
Delsumma verksamheten	8 331,5	8 363,7	32,2	7 871,0
Pensionsenheten exkl. finansiella poster	99,8	15,9	-83,9	-1,8
Intern finansiering (intern ränta)	-32,6	-41,7	-9,1	-31,9
Resursmedel, reserv för pris o lön, just nyttillkommen verksamhet	0,0	224,7	224,7	
Intäkter enligt uppdrag	0,0	-100,0	-100,0	
Avgår externa finansiella intäkter och kostnader	0,0		0,0	-0,1
Verksamhetens nettokostnader	8 398,6	8 462,6	64,0	7 837,3

¹ Minustecken = positivt resultat/nettointäkt